

بخش یازدهم

فصل دوم: مروری بر تاریخچه نیروی دریایی نوین ایران از ابتدا تا جنگ جهانی دوم

در فاصله سال‌های ۱۲۹۰ الی ۱۳۰۴ هجری شمسی، به علت بی‌توجهی به مسائل مربوط به دریا، در سواحل جنوبی ایران؛ به‌ویژه سواحل خلیج فارس، نبود امنیت و آرامش کافی، به معضلی مبدل شده بود. از مرزهای ساحلی جنوب کشور، به‌آسانی کالاهای قاچاق و اسلحه و مهمات وارد کشور می‌شد. در آن زمان به دلیل نداشتن نیروی دریایی منسجم، جلوگیری از این مسائل با هیچ وسیله دیگری امکان‌پذیر نبود. پس از مدتی ناامنی و نگرانی در سرتاسر مناطق ساحل نشین ایرانی خلیج فارس گسترده شد.

ریشه‌ها و سابقهٔ نیروی دریایی ایران به دوران هخامنشیان بازمی‌گردد. در خصوص نیروی دریایی نوین ایران، در برخی از منابع ذکر شده است که نیروی دریایی ایران به‌طور رسمی در سال ۱۳۰۲ هجری خورشیدی تأسیس شد. این در حالی بود که تا قبل از سال ۱۳۰۰ هجری شمسی، ایران فقط دو کشتی به‌ظرفیت ۶۰۰ و ۲۵۰ تن به نام‌های پرسپولیس و شوش داشت که در زمان ناصرالدین‌شاه برای امور گمرکی از آلمان خریداری شده بود. البته برخی منابع دیگر بر این نظرند که با توجه به تصویب اعتبار خاص برای تأسیس اداره نیروی دریایی و صدور مجوز استخدام دو نفر کارشناس دریایی از ایتالیا در تاریخ ۱۹ اسفند ۱۳۰۶ هجری شمسی، تاریخ راه‌اندازی رسمی نیروی دریایی را باید سال ۱۳۰۶ دانست (رایین، ۱۳۵۶: ۷۸۲).

در سال ۱۳۰۳ هجری شمسی که رضاخان برای سرکوبی شیخ خزعل عازم خوزستان شد، پس از دستگیری خزعل سه کشتی دریایما و شطی او نیز به تصرف قوای دولتی درآمد که بعدها نیروی دریایی ارتش عهده‌دار مالکیت بر آن‌ها شد.

برای آشنایی بهتر با تحولات نیروی دریایی ارتش، تغییرات ساختار و سازمان و تجهیزات نیروی دریایی به‌صورت سال‌به‌سال بررسی می‌شود.

تحولات ساختاری نیروی دریایی ایران تا شهریور ۱۳۲۰

تحولات ساختاری و تجهیزاتی نیروی دریایی ایران از سال ۱۳۰۲ الی شهریور ۱۳۲۰ هجری شمسی به‌صورت سال‌شمار به شرح زیر عبارتند از: (فرهنگی، شمالی مقدم، ۱۳۹۱: ۳۵ الی ۳۹ همچنین قدیمی، ۱۳۶۶: ۱۲۰ و ۱۲۱)

•سال ۱۳۰۲ هجری شمسی:

اولین گام در راه تأسیس نیروی دریایی نوین ایران با صدور حکم شماره ۱۸۸ ارتش برای تعیین حقوق و وظایف کارکنان کشتی مظفری در خر‌م شهر رقم خورد.

•سال ۱۳۰۳ هجری شمسی:

– پس از قلع‌و‌قمع و دستگیری شیخ خزعل، تعداد سه فروند از شناورهای نسبتاً بزرگ وی به نیروی دریایی در جنوب پیوستند.

– خرید یک فروند ناوچه آلمانی ۱۴۹ تتی مین جمع کن به نام «فانیا» برای اعزام به دریای مازندران که به مخالفت شوروی سابق برای عبور از کانال ولگا–دن مواجه شد. ناوچهٔ یادشده با نام «پهلوی» به خلیج فارس و خر‌م شهر اعزام شد. این ناوچه بعدها به نام «شاهین» تغییر نام یافت.

– یک فروند کشتی فرسوده از شرکت شیلات لیانازف شوروی سابق خریداری شد. این کشتی در دریای مازندران مورداستفاده قرار گرفت. پس از انجام تعمیر بر روی کشتی یادشده، نام «تهنگ» بر روی آن نهاده شد.

فرماندهی این کشتی به «نائب سوم آریانی» سپرده شد. بعدها این کشتی، هسته اولیه نیروی دریایی شمال مستقر در بندر انزلی را تشکیل داد. مدتی بعد کشتی کوچک «بارکاس چالوس» از همان شرکت شیلات لیانازف خریداری و به واحد اول ملحق شد.

•سال ۱۳۰۶ هجری شمسی:

– در مجلس لایحه‌ای تصویب شد مبنی بر تأسیس نیروی دریایی و صدور مجوز استخدام و به‌کارگیری کارشناسان دریایی از ایتالیا.

–فرمان تشکیل بحره در تیپ مستقل مختلط شمال (دریای مازندران) صادر شد.

–تعداد نه نفر به‌عنوان اولین گروه از افسران جوان برای فراگیری فنون دریایی به ایتالیا اعزام شدند.

ادامه دارد...

دستور کار قرار دهد.

سرتیپ گروه زیست محیطی دریایی –سعید قلیچی –طرح بزرگ ساماندهی فاضلاب شهر بندرعباس طی سال‌ها قبل با هدف تصفیه، بازچرخانی و انتقال آن در صنعت در راستای حل بزرگترین چالش محیط زیستی استان هرمزگان و همچنین تأمین پایدار آب مورد نیاز صنایع این استان کلید خورد که یکی از اهداف مهم این طرح، تکمیل چرخه پساب و بازچرخانی منابع آبی بود تا بتواند عنوان راه‌حلی برای مدیریت منابع آب عمل کند.

به گزارش روزنامه دریایی اقتصاد سرآمد، قصه غم انگیز ورود فاضلاب شهر بندرعباس به خلیج فارس سال‌هاست که تبدیل به یکی از چالش‌های محیط زیستی در سواحل استان هرمزگان و مرکز این استان شده است. برای سال‌های سال هیچ برنامه‌ریزی مشخصی برای حل این بحران پیش‌بینی نشده بود. در تمام این سال‌ها هیچ اقدام اساسی نیز برای حل این بحران انجام نشده و عمده کارهایی که صورت گرفته تنها برای رفع مشکل به صورت مقطعی در دستور کار قرار گرفته است.

در این میان خبرگزاری مهر در گزارشی نوشته است: خور‌ها که محل ورود آب به دریا هستند فرصتی برای توسعه گردشگری در شهر بندرعباس است اما بی‌توجهی‌ها موجب شده که این فرصت تبدیل به تهدیدی برای سلامت شهروندی شود. خور‌ها یکی از بخش‌های مهم شهر بندرعباس است که در نقاط مختلفی از شهر قرار گرفته‌اند، این خور‌ها در واقع رودخانه‌های فصلی و آبراهه‌هایی هستند که از قدیم الایام از شهرهای مختلف و ارتفاعات جاری شده و از شهر بندرعباس به دریا می‌ریزند، بخش عمده‌ای از این خور‌ها دیگر آبی در بر ندارند اما همان میزان آبی هم که در آن‌ها جاری است به علت عدم رسیدگی متولیان امر به نقاطی چالش برانگیز تبدیل شده است.

بدون شک یکی از معروف‌ترین خور‌های بندرعباس «خور گورسوزان» است که علت شهرت آن به دلیل رهاسازی فاضلاب در آن است، در بقیه خور‌های بندرعباس هم چنین چالشی وجود دارد و به جای اینکه این مکان‌ها زیباترین محیط شهری جهت میزبانی از گردشگران باشند تبدیل به محلی برای دیوی انواع آلودگی‌ها و بیماری‌ها شده‌اند. یکی از چالش‌های عمده محیط زیست و جامعه در شهر بندرعباس، عدم لایروبی و مدیریت صحیح خور‌ها است. خور ناپیوند به عنوان یکی از خور‌های مهم این شهر، به علت عدم لایروبی مستمر، با مشکلات متعددی مواجه شده است. مالکیت خور‌های محدوده شهر بندرعباس با آب منطقه‌ای است و از طرفی هم مردم از شهرداری انتظار دارند تا رسیدگی به این خور‌ها را در

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان

پایان